

Vantaan ratikan tavoitteisto ja linjaus Tikkurilan keskustassa

VD/8690/08.00.00.03/2018

HW/MH/THu/AV

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä taloussuunnitelmassa 2018-2021 ja talousarviossa 2018 teknisen lautakunnan erääksi taloussuunnitelmakauden keskeiseksi tavoitteeksi on määritetty ”Joukkoliikenteen palvelukyvyn parantamiseksi päätetään pikaraitiotien yleissuunnitelman laatimisesta välille Mellunkylä-Hakunila-Tikkurila-Aviapolis. Tämä tehdään yleiskaavatyön yhteydessä.” Em. perusteella Kuntatekniikan keskus on käynnistänyt Vantaan ratikan yleissuunnitelman laatimisen konsulttitoimeksiantona keväällä 2018. Yleissuunnittelu jatkuu syksyyn 2019 asti, ja suunnittelun alkuvaiheessa priorisoitiin kiireisimmiksi tunnistettuja suunnittelukohteita sekä tavoitteiden määrittelyä. Nämä ohjaavat ja perustelevat jatkossa työn suunnitteluratkaisuja.

Vantaan ratikalle on asetettu tavoitteita kaupungin omien tavoitteiden ja valmisteilla olevan MAL 2019 -suunnitelman pohjalta. Ratikkahankkeeseen sisältyy erittäin merkittäviä maankäytön kehittämisen tavoitteita. MAL-valmisteluryhmissä ratikkahankkeiden nopeustaso on herättänyt erityistä keskustelua, jonka johdosta Vantaan ratikan osalta tavoitteissa on pyritty löytämään mielekkäitä kompromisseja. Suunnittelun nyt tarkentuessa tavoitteita on syytä konkretisoida. Ehdotus Vantaan ratikan ylätason tavoitteistoksi on esitetty liitteessä 2. Ne rakentuvat elinvoimaisuuden, vetovoimaisuuden ja kestävän liikkumisen ympärille.

Priorisoitaviksi suunnittelukohteiksi tunnistettiin linjaus lentoasemalla sekä linjaus Tikkurilan keskusta-alueella. Lentoaseman linjaukseen löydettiin Finavian kanssa kompromissi, joka mahdollistaa lentoaseman matkustajaterminaalin kohtuullisen hyvän saavuttamisen Vantaan ratikalla. Tikkurilan linjauksen osalta tutkittiin tarkemmin neljää eri vaihtoehtoa, jotka on esitetty liitteessä 1. Vertailun perusvaihtoehtona VE 0 on nykyisen yleiskaavan mukainen reitti, jossa raitiotie alittaa pääradan Valkoisenlähteen tien katualueella. Vuosikymmenen alussa rakennetussa alikulussa on otettu jo huomioon raitiotievaraus siten ettei mm. siltarakenteita jouduta muuttamaan. Vaihtoehtoisia linjauksia päädyttiin tutkimaan, koska Valkoisenlähteen tien kautta kulkeva reitti olisi pikaraitiotieksi hidas eikä siten edistäisi parhaimmalla tavalla saavutettavuutta Itä- ja Keski-Vantaan välillä.

Tikkurilan vaihtoehtoista päädyttiin suosittelemaan yleissuunnitelman reitiksi ja jatkosuunnitteluun vaihtoehtoa VE 3 Dixi, joka alittaa pääradan ja Dixin rakennuksen uudessa tunnelissa. Betonitunneli jatkuu Ratakujan alitse ja Tikkuparkin sivuitse alittaen Kirjastopuiston ja nousee ylös maanpinnalle vasta Kielotien kohdalla. Vaihtoehtoa pidettiin arvioinnissa liikennöinnin ja toimivuuden kannalta parhaana, koska siinä Tikkurilan aseman vaihtopysäkki saadaan toteutettua ensiluokkaisena suoraan pääradan alla sisätiloissa, linjaus on käytännössä yhtä nopea kuin VE 1 ja VE 2 ja haitat muulle liikenteelle ovat jatkossa muita vaihtoehtoja pienemmät. Lisäksi linjauksella saadaan toteutettua pysäkki Tikkuraitin kohdalle palvelemaan Tikkurilan keskustan länsiosia. VE 3:ssa matkustajien aikakustannussäästöt on arvioitu suurimmiksi, mutta puolestaan toteutukseltaan linjaus on vaihtoehtoista haastavin ja rakentamiskustannuksiltaan korkein. Suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvien riskien ja epävarmuustekijöiden vuoksi esitetään, että varavaihtoehdoksi jätetään myös Valkoisenlähteen tien reitti VE 0.

Yleissuunnitelmassa VE 3 linjauksen rakentamiskustannuksiksi on arvioitu 62 M€. Matkustajien aikakustannussäästöt 30 vuoden tarkastelujaksolla VE 0 verrattuna olisivat 115 M€ ja liikennöintikustannussäästöt 10 M€. Rakentamiskustannusten arviointi perustuu Raide-Jokerin ja Tampereen raitiotien kustannuslaskentapohjiin sekä em. hankkeista saatuihin tietoihin.

Suositteltuun reittiin liittyy paljon epävarmuustekijöitä ja erittäin merkittäviä riskejä sekä teknisen toteutettavuuden että kustannusarvion toteutumisen kannalta. Tästä syystä yleissuunnitelmaa laativien konsulttien (WSP Finland Oy) esittämään ratkaisuun haluttiin saada toisen riippumattoman asiantuntijan mielipide kustannusten, toteutettavuuden sekä riskien osalta. Kustannuslaskennan auditoi Rapal Oy ja teknisen toteutuksen Sweco Rakennetekniikka Oy.

Kustannuslaskennan osalta Rapal Oy päätyi suunnittelun tarkkuustaso huomioiden hyvin lähelle WSP Finland Oy:n arviota. Rapal Oy arvioi kustannuksiksi 54 M€ ja ehdottaa sille 10 % riskivarausta.

Sweco Rakennetekniikka Oy arvioi toteutukseen liittyvän erittäin merkittäviä kustannus- ja toteutusriskejä. Selvästi uusia riskejä ei löydetty eikä toteutettavuutta itsessään kyseenalaistettu. Kustannukset tulevat tarkentumaan jatkossa ja tässä vaiheessa niihin tulee suhtautua suuntaa antavina. Sweco Rakennetekniikka Oy:n raportissa suositellaan monia keinoja, joilla riskejä voidaan hallita ja niihin varautua sekä ehdotuksia jatkotoimenpiteiksi. Yleissuunnittelun yhteydessä on alustavasti jo arvioitu rakentamisen sovittamista ja aikataulutusta vireillä oleviin asemakaavahankkeisiin nähden kuten Tikkurilan toimitilahanke.

Tekninen lautakunta 6.11.2018 § 10

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) hyväksytään yleissuunnitelman linjaukseksi liitteessä 1 esitetty Tikkurilan linjausvaihtoehto VE 3 Dixi, sekä varavaihtoehdoksi Valkoisenlähteen reitti VE 0
 - b) hyväksytään liitteen 2 mukaiset ylätasoon tavoitteet ohjaamaan Vantaan ratikan jatkosuunnittelua.
- Käsittely: Merkittiin, että liikennesuunnittelupäällikkö Markus Holm selosti asiaa kokouksen alussa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 12.11.2018 § 19

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä yleissuunnitelman linjaukseksi liitteessä 1 esitetty Tikkurilan linjausvaihtoehto VE 3 Dixi, sekä varavaihtoehdoksi Valkoisenlähteen reitti VE 0, ja
- b) hyväksyä liitteen 2 mukaiset ylätasoon tavoitteet ohjaamaan Vantaan ratikan jatkosuunnittelua.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan ratikka, Tikkurilan vertailu
- Vantaan ratikka, tavoitteet

Täytäntöönpano: maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Vantaa

Lisätiedot:

liikenneinsinööri Tiina Hulkko, puh. 050 304 4146, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)